ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 18.12.2020
COM(2020) 813 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με τη λειτουργία των διευθετήσεων που θεσπίστηκαν με την οδηγία 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 2010, περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και άλλα μέτρα

{SWD(2020) 340 final}

Εισαγωγή

1. Η φορολογική δικαιοσύνη αποτελεί βασικό στοιχείο του προσφάτως εγκριθέντος *σχεδίου δράσης της Επιτροπής για δίκαιη και απλή φορολόγηση το οποίο στηρίζει τη στρατηγική ανάκαμψης*[1]. Όλοι οφείλουν να πληρώνουν το μερίδιο φόρων που τους αναλογεί. Όταν οι φόροι παραμένουν απλήρωτοι, οι φορολογικές αρχές πρέπει να εφαρμόζουν μέτρα είσπραξης των φόρων. Ωστόσο, η αρμοδιότητα των φορολογικών αρχών περιορίζεται στην εθνική επικράτειά τους. Δεν μπορούν να εφαρμόσουν μέτρα είσπραξης σε άλλες χώρες, παρόλο που οι οφειλέτες φόρων ενδέχεται να έχουν μετεγκατασταθεί σε άλλη χώρα ή να διαθέτουν περιουσιακά στοιχεία σε άλλες χώρες. Για τον λόγο αυτόν, η ΕΕ έχει θεσπίσει νομοθεσία που επιτρέπει στα κράτη μέλη της ΕΕ να παρέχουν αμοιβαία συνδρομή μεταξύ τους, τόσο για την είσπραξη των φόρων τους όσο και για άλλες απαιτήσεις της ΕΕ, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της οδηγίας.

   Στο παράδειγμα που ακολουθεί περιγράφεται η λειτουργία αυτής της συνδρομής για την είσπραξη: ένα πρόσωπο δεν πληρώνει τις φορολογικές οφειλές του στο κράτος μέλος Α. Μετακομίζει στο κράτος μέλος Β, ενώ έχει επίσης στην κυριότητά του περιουσιακά στοιχεία στο κράτος μέλος Γ. Σε αυτήν την περίπτωση, οι φορολογικές αρχές του κράτους μέλους Α μπορούν να ζητήσουν τη συνδρομή των φορολογικών αρχών των κρατών μελών Β και Γ για την είσπραξη των οφειλόμενων φόρων στο κράτος μέρος Α.

   Κατ' αυτόν τον τρόπο, η αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη συμβάλλει στην επίτευξη της ισότητας και της μη διάκρισης στον τομέα της φορολογίας: έτσι εξασφαλίζεται ότι όλοι καταβάλλουν τους φόρους τους και προλαμβάνεται η φορολογική απάτη και οι δημοσιονομικές απώλειες για τα κράτη μέλη και την ΕΕ.

2. Η παρούσα έκθεση αποτελεί **συνέχεια της έκθεσης COM(2017) 778** της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο[2], της 18ης Δεκεμβρίου 2017, σχετικά με τη λειτουργία των διευθετήσεων που θεσπίστηκαν με την οδηγία 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου[3], της 16ης Μαρτίου 2010, περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και άλλα μέτρα. Το άρθρο 27 παράγραφος 3 της εν λόγω οδηγίας προβλέπει ότι η Επιτροπή υποβάλλει ανά πενταετία, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, έκθεση σχετικά με τη λειτουργία των διευθετήσεων που θεσπίζονται με την οδηγία αυτή. Η παρούσα έκθεση είναι η δεύτερη έκθεση που υποβάλλεται δυνάμει αυτής της νέας οδηγίας. Καλύπτει την περίοδο 2017-2019.

3. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της προηγούμενης έκθεσης, **καθορίστηκαν οι ακόλουθες δράσεις:**
   1) βελτίωση της συλλογής στατιστικών στοιχείων σχετικά με τη χρήση της συνδρομής για την είσπραξη φόρων, ενόψει της διενέργειας λεπτομερέστερης αξιολόγησης της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης αποφυγής ή περιορισμού πρόσθετου φόρτου εργασίας για τις εθνικές φορολογικές αρχές. Είναι επίσης σκόπιμο να δοθεί

---

[1] Δράση 14 του εν λόγω σχεδίου δράσης, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?qid=1606293157145&from=EN&uri=CELEX%3A52020DC0312.

[2] Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη λειτουργία των διευθετήσεων που θεσπίστηκαν με την οδηγία 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 2010, περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και άλλα μέτρα.

[3] Οδηγία 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 2010, περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και άλλα μέτρα, ΕΕ L 84 της 31.3.2010, σ. 1.

ιδιαίτερη προσοχή στη σχέση μεταξύ του φόρτου εργασίας των εισερχόμενων αιτήσεων συνδρομής και των διοικητικών πόρων που χρησιμοποιούνται στο κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση·

2) εξέταση των προβλημάτων σε επίπεδο επιμέρους κρατών μελών τα οποία παρεμποδίζουν την ομαλή λειτουργία της αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη, με στόχο τη διατύπωση συστάσεων ή την ανάληψη άλλων δράσεων για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων·
3) εξέταση των αναγκών και των τρόπων βελτίωσης της λειτουργίας του συστήματος συνδρομής για την είσπραξη σε επίπεδο ΕΕ·
4) ανάπτυξη των γνώσεων και της ευαισθητοποίησης όσον αφορά τη νομοθεσία περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη, τόσο από τις εθνικές φορολογικές αρχές όσο και από τους φορολογούμενους·
5) εξέταση των δυνατοτήτων και των τρόπων προώθησης και διευκόλυνσης της συνδρομής για την είσπραξη σε τρίτες χώρες, λαμβανομένων υπόψη των αρμοδιοτήτων και των προτεραιοτήτων της ΕΕ.

4. Όσον αφορά τα τρία πρώτα σημεία δράσης, εκπονήθηκε περαιτέρω ανάλυση από την ομάδα έργου Fiscalis 110, στην οποία συμμετείχαν 13 κράτη μέλη[4]. Συγκεντρώθηκαν επίσης στοιχεία από τα άλλα κράτη μέλη, ιδίως όσον αφορά τα προβληματικά ζητήματα που ανέκυψαν σε εθνικό επίπεδο.

5. Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τις δράσεις παρακολούθησης και περιλαμβάνει διάφορες συστάσεις για περαιτέρω βελτιώσεις.

1. Πρώτο σημείο δράσης: βελτίωση και αυτοματοποίηση της συλλογής στατιστικών στοιχείων

6. Τα **εισπραχθέντα ποσά** που αναφέρθηκαν από τα αιτούντα κράτη μέλη και τα κράτη μέλη στα οποία υποβάλλεται η αίτηση παρουσιάζουν ορισμένες διαφορές κατά την περίοδο 2017-2019.

Πίνακας 1: Επισκόπηση εισπραχθέντων ποσών (2017-2019):

	Εισπράχθηκαν κατόπιν αίτησης άλλων κρατών μελών, πριν από την αφαίρεση των ιδίων εξόδων (αναφέρθηκαν από τα κράτη μέλη στα οποία υποβάλλεται η αίτηση)	Εισπράχθηκαν μέσω αιτήσεων σε άλλα κράτη μέλη (αναφέρθηκαν από τα αιτούντα κράτη μέλη)
	σε €	*σε €*
2017	103 536 690	159 544 517
2018	86 099 511	127 517 949
2019	93 304 732	106 391 930

Από τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτει ότι κατά τη διάρκεια της τριετίας εισπράχθηκαν ποσά ύψους μεταξύ 283 εκατ. EUR και 393 εκατ. EUR.

[4] Κράτη μέλη που εκπροσωπούνται στην ομάδα έργου Fiscalis 110: Βουλγαρία, Γερμανία, Εσθονία, Ελλάδα, Ισπανία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Αυστρία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σλοβακία, Φινλανδία.

Τα ποσά που αναγράφονται στην αριστερή και τη δεξιά στήλη του πίνακα ανωτέρω δεν είναι απαραίτητο να αντιστοιχούν επακριβώς. Τα ποσά που αναγράφονται στην αριστερή στήλη αφορούν τα ποσά που εισπράχθηκαν πριν από την αφαίρεση των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από το κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση (οι οποίες θα συνεπάγονταν κανονικά υψηλότερο ποσό στην αριστερή στήλη) και ορισμένες οφειλές μπορούν να καταβληθούν απευθείας στο αιτούν κράτος μέλος (οι οποίες συνεπάγονται υψηλότερο ποσό στη δεξιά στήλη). Ωστόσο, οι αποκλίσεις μεταξύ των στηλών είναι σημαντικές, ιδίως το 2017, μολονότι οι διαφορές μεταξύ των αναφερόμενων ποσών μειώνονται πράγματι από έτος σε έτος. Ανεξάρτητα από τη βελτίωση αυτή, εγείρονται ερωτήματα σχετικά με την ακρίβεια των εν λόγω στατιστικών στοιχείων.

Αποκλίσεις παρατηρούνται επίσης ως προς τον αριθμό των αιτήσεων συνδρομής που αναφέρονται από τα κράτη μέλη (για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των αιτήσεων συνδρομής, βλ. σημείο 1.1 του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει την παρούσα έκθεση).

7. Η μετάβαση στην **αυτοματοποιημένη συλλογή στατιστικών** στοιχείων θα συμβάλει στη **βελτίωση της αξιοπιστίας** των στατιστικών στοιχείων που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη. Επίσης θα μειώσει τη διοικητική επιβάρυνση για τα κράτη μέλη.

8. Επιπλέον, η αυτοματοποιημένη συλλογή στατιστικών στοιχείων θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να συλλέγουν **πιο συναφείς πληροφορίες** σχετικά με τις πραγματικές επιδόσεις τους όσον αφορά τη συνδρομή για την είσπραξη φόρων.

   Η ομάδα εμπειρογνωμόνων στον τομέα της είσπραξης έχει συζητήσει ήδη τη δυνατότητα των κρατών μελών να επεκτείνουν τη συλλογή στατιστικών στοιχείων —με αυτοματοποιημένο τρόπο— ώστε να συμπεριληφθούν και τα ακόλουθα στοιχεία:
   - το είδος των απαντήσεων στις αιτήσεις είσπραξης, με ένδειξη της χρησιμότητας της αίτησης και των πιθανοτήτων της να εξασφαλίσει την είσπραξη·
   - ο αριθμός των περιπτώσεων στις οποίες οι αιτήσεις αναθεωρούνται από το αιτούν κράτος μέλος, έπειτα από διορθώσεις, διαφορές, (μερικές) πληρωμές κ.λπ.·
   - ο έγκαιρος χαρακτήρας τόσο των βεβαιώσεων παραλαβής των αιτήσεων συνδρομής όσο και της παροχής των πρώτων απαντήσεων στις αιτήσεις συνδρομής·
   - ο αριθμός των αιτήσεων είσπραξης που αφορούν τις επιστροφές ΦΠΑ που πρέπει να υποβληθούν από το κράτος στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση (όταν η ενέργεια που ζητείται από το εν λόγω κράτος περιορίζεται στην κατάσχεση του σχετικού ποσού επιστροφής ΦΠΑ).

   Η Επιτροπή αναμένει ότι αυτές οι πρόσθετες πληροφορίες θα συμβάλουν στη βελτίωση της αξιολόγησης των εργασιών και θα αναδείξουν καλύτερα τις προσπάθειες που καταβάλλουν τόσο τα κράτη μέλη στα οποία υποβάλλεται η αίτηση όσο και τα αιτούντα κράτη μέλη.

9. Η αυτοματοποιημένη συλλογή των προαναφερόμενων στατιστικών στοιχείων προϋποθέτει ορισμένες περαιτέρω εξελίξεις στον τομέα των ΤΠ. Οι εν λόγω εξελίξεις αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί το 2021, ώστε η αυτοματοποιημένη συλλογή των εν λόγω στατιστικών στοιχείων να μπορεί να εφαρμοστεί πλήρως από τα κράτη μέλη όσον αφορά τις αιτήσεις και τις απαντήσεις που θα αποσταλούν από το 2022.

2. Δεύτερο σημείο δράσης: βελτίωση της νομοθεσίας και της πρακτικής σε εθνικό επίπεδο

10. Υπάρχουν διάφορες καταστάσεις στις οποίες η είσπραξη και η εκτέλεση των αιτήσεων συνδρομής για την είσπραξη θα πρέπει να βελτιωθούν σε εθνικό επίπεδο:

1α) **Περιπτώσεις μη απάντησης**, οι οποίες παρουσιάζουν σαφή έλλειψη συνεργασίας. Σε αυτές περιλαμβάνονται περιπτώσεις στις οποίες οι αρχές στις οποίες υποβάλλεται η αίτηση δεν βεβαιώνουν την παραλαβή της αίτησης συνδρομής ή δεν παρέχουν περαιτέρω απαντήσεις στην αίτηση.

Οι καταστάσεις αυτές έχουν αντίκτυπο στην αμοιβαία εμπιστοσύνη, η οποία είναι θεμελιώδης στη συνδρομή για την είσπραξη φόρων.

1β) Άλλες καταστάσεις έλλειψης συνεργασίας, λόγω **ανεπαρκούς ή ασαφούς πληροφόρησης και προβλημάτων επικοινωνίας**. Σε αυτές περιλαμβάνονται περιπτώσεις στις οποίες οι αιτούσες αρχές δεν παρέχουν σαφείς πληροφορίες σχετικά με την αίτησή τους (π.χ. ανεπαρκής ή καμία αιτιολόγηση για αίτηση είσπραξης παλαιάς απαίτησης· έλλειψη επεξήγησης των πληροφοριών στις οποίες βασίζεται η αίτηση, ενώ οι πληροφορίες αυτές θα ήταν χρήσιμες για την εκτέλεση της αίτησης) ή περιπτώσεις στις οποίες οι αρχές στις οποίες υποβάλλεται η αίτηση δεν παρέχουν σαφείς πληροφορίες σχετικά με τις ενέργειες που έχουν αναληφθεί στο κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση και/ή τα προβλήματα που δεν επιτρέπουν ή παρεμποδίζουν την εκτέλεση της αίτησης συνδρομής.

Οι καταστάσεις αυτές επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα της συνδρομής για την είσπραξη φόρων. Οι ασαφείς αιτήσεις και απαντήσεις δημιουργούν περιττή πρόσθετη διοικητική επιβάρυνση για τις οικείες αρχές. Η αβεβαιότητα εμποδίζει επίσης τις αποφάσεις του αιτούντος κράτους μέλους να προβεί σε περαιτέρω ενέργειες (π.χ. ενέργειες με τις οποίες κινούνται διαδικασίες αφερεγγυότητας ή ενέργειες για διακοπή ή αναστολή της προθεσμίας παραγραφής).

2α) **Εσφαλμένη εφαρμογή της οδηγίας για την είσπραξη απαιτήσεων**: περιπτώσεις στις οποίες η οδηγία 2010/24/ΕΕ δεν εφαρμόζεται με ορθό τρόπο στη νομοθεσία και/ή στη διοικητική πρακτική του κράτους μέλους στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση ή περιπτώσεις που σχετίζονται με εσφαλμένη ερμηνεία της οδηγίας (βλ. σημεία 2.2.1.-2.2.4 του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει την παρούσα έκθεση).

Οι καταστάσεις αυτές παρεμποδίζουν σε σοβαρό βαθμό την ορθή λειτουργία του συστήματος συνδρομής για την είσπραξη. Δημιουργούν περιττή σύγχυση, η οποία οδηγεί ορισμένες φορές σε περαιτέρω παρερμηνεία και αμοιβαίες παρανοήσεις.

2β) **Ανεπαρκής εθνική νομοθεσία ή πρακτική**: περιπτώσεις στις οποίες το νομικό πλαίσιο ή η πρακτική στο κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση δεν είναι κατάλληλα για την παροχή συνδρομής για την είσπραξη σε άλλα κράτη μέλη (βλ. σημείο 2.2.5. του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει την παρούσα έκθεση).

Εάν η εθνική νομοθεσία ή πρακτική δεν είναι επαρκώς ανεπτυγμένες και προσαρμοσμένες στις ανάγκες της διεθνούς συνδρομής για την είσπραξη, η συνδρομή για την είσπραξη δεν μπορεί να λειτουργήσει με ορθό τρόπο. Οι καταστάσεις αυτές ενδέχεται να εισάγουν άμεσα ή έμμεσα διακρίσεις και να έχουν αρνητικές συνέπειες για την είσπραξη των φόρων και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

11. Κατά γενικό κανόνα, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι τα κράτη μέλη πρέπει να χρησιμοποιούν επαρκείς ανθρώπινους πόρους και υποδομές ΤΠ για τη διεκπεραίωση των εισερχόμενων αιτήσεων συνδρομής για την είσπραξη και ότι πρέπει να αναπτυχθούν σε εθνικό επίπεδο κανόνες και διοικητική πρακτική, με σκοπό την παροχή ενεργής και αποτελεσματικής συνδρομής για την είσπραξη.

12. Η Επιτροπή σκοπεύει να παρακολουθεί στενά τα ζητήματα που αναφέρονται. Όλα τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη κλήθηκαν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους και, όπου ήταν αναγκαίο, να παρουσιάσουν τις επακόλουθες δράσεις τους. Η αξιολόγηση των ζητημάτων αυτών από την Επιτροπή βρίσκεται σε εξέλιξη και μπορεί να περιλαμβάνει, σε ορισμένες περιπτώσεις, την κίνηση διαδικασιών επί παραβάσει σε καταστάσεις εσφαλμένης εφαρμογής της οδηγίας για την είσπραξη απαιτήσεων.

3. Τρίτο σημείο δράσης: βελτίωση της λειτουργίας της συνδρομής για την είσπραξη σε επίπεδο ΕΕ

13. Η έκθεση COM(2017) 778 της Επιτροπής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι μπορεί να εξεταστεί η βελτίωση των διαφορετικών νομικών και τεχνικών πτυχών της λειτουργίας του ενωσιακού συστήματος συνδρομής για την είσπραξη φόρων (βλ. σημείο 4.3. της εν λόγω έκθεσης).

14. Ορισμένες ιδέες για τη βελτίωση του πλαισίου της ΕΕ διατυπώθηκαν από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της αξιολόγησης που πραγματοποιήθηκε το 2017[5]. Η ομάδα έργου Fiscalis 110 προέβη σε περαιτέρω ανάλυση μιας σειράς προτάσεων για τη βελτίωση της αποδοτικότητας των διευθετήσεων όσον αφορά τη συνδρομή για την είσπραξη. Στην επισκόπηση που παρατίθεται κατωτέρω παρουσιάζονται τα κύρια στοιχεία.

15. Μια σημαντική ανησυχία αφορά την **ανταλλαγή πληροφοριών**. Η πτυχή αυτή θα μπορούσε να βελτιωθεί, μεταξύ άλλων, με τους ακόλουθους τρόπους:
   – να επιτρέπεται μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά τη χρήση του εντύπου αίτησης για την ανταλλαγή πληροφοριών·
   – επέκταση της ανταλλαγής πληροφοριών χωρίς την υποβολή αίτησης και ταχεία πρόσβαση σε πληροφορίες.

16. Κατά το παρελθόν, η συνδρομή για την είσπραξη προβλεπόταν μόνο για φόρους που υπήρχαν και στα δύο ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Αυτή η **κατοπτρική προσέγγιση** εγκαταλείφθηκε το 2010, όταν η οδηγία 2010/24 επέκτεινε το πεδίο εφαρμογής ώστε να συμπεριλαμβάνονται οι απαιτήσεις που αφορούν «όλους τους φόρους και τους

[5] Βλ. σημείο 6.3.2 του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής SWD(2017) 461, της 18ης Δεκεμβρίου 2017, που συνοδεύει την έκθεση της Επιτροπής COM(2017) 778.

δασμούς». Ωστόσο, η κατοπτρική προσέγγιση —η οποία προϋποθέτει ομοιότητα μεταξύ των φόρων του αιτούντος κράτους μέλους και του κράτους μέλους στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση— διατηρήθηκε για τα ακόλουθα στοιχεία:

– κατά την εκτέλεση αίτησης **λήψης μέτρων είσπραξης ή ασφαλιστικών μέτρων**, το κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση πρέπει να κάνει χρήση των δικών του εξουσιών και διαδικασιών που ισχύουν για τον ίδιο ή, ελλείψει ιδίου, για παρόμοιο φόρο ή δασμό (με τους φόρους εισοδήματος ως εφεδρική επιλογή) (άρθρο 13 παράγραφος 1 της οδηγίας 2010/24)·
– κατά την αποστολή αιτήσεων συνδρομής, τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την εσωτερική κατανομή αρμοδιοτήτων των κρατών μελών στα οποία υποβάλλεται η αίτηση για την είσπραξη των συγκεκριμένων κατηγοριών φόρων για τους οποίους ζητείται συνδρομή για την είσπραξη. για τον σκοπό αυτόν, δημιουργήθηκε ένα **σύστημα 13 ηλεκτρονικών θυρίδων**, η χρήση των οποίων μπορεί να διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών, ανάλογα με την εσωτερική κατανομή αρμοδιοτήτων των κρατών μελών για τις συγκεκριμένες κατηγορίες φόρων·
– κατά την εφαρμογή της **αναστολής, της διακοπής ή της παράτασης των προθεσμιών παραγραφής**, δεδομένου ότι στο άρθρο 19 παράγραφος 2 της οδηγίας 2010/24 λαμβάνεται υπόψη αν προβλέπεται αντίστοιχο αποτέλεσμα δυνάμει των διατάξεων του δικαίου που ισχύει και στα δύο κράτη μέλη.

17. **Θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο απλούστευσης των προαναφερόμενων κανόνων**, τουλάχιστον σε προαιρετική βάση. Η απλούστευση αυτή θα διευκόλυνε την πιθανή (προαιρετική) επέκταση του πεδίου εφαρμογής ώστε να συμπεριληφθούν και άλλες δημόσιες απαιτήσεις για τις οποίες δεν υπάρχει επί του παρόντος πλαίσιο συνδρομής για την είσπραξη. Πράγματι, διάφορα κράτη μέλη έχουν ζητήσει επανειλημμένως την περαιτέρω επέκταση του πεδίου εφαρμογής της συνδρομής για την είσπραξη, ώστε να συμπεριληφθούν και άλλες δημόσιες απαιτήσεις για τις οποίες δεν υπάρχει επί του παρόντος άλλη νομική βάση.

18. Θα πρέπει επίσης να δοθεί προσοχή στους τρόπους αντιμετώπισης της **ψηφιοποίησης των συναλλαγών και των περιουσιακών στοιχείων**, οι οποίοι προστίθενται στα υφιστάμενα προβλήματα είσπραξης, όπως τα ακόλουθα:
   – προβλήματα όσον αφορά την κατάσχεση ηλεκτρονικών τραπεζικών λογαριασμών και κρυπτονομισμάτων·
   – δυσκολίες είσπραξης φόρων που οφείλουν πρόσωπα υποκείμενα στο φόρο που είναι εγκατεστημένα σε άλλες χώρες εκτός των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται (ιδίως στην περίπτωση του ηλεκτρονικού εμπορίου). Στο πλαίσιο αυτό, κατά την κατάρτιση νέας φορολογικής νομοθεσίας θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στις πτυχές της συνδρομής (για την είσπραξη).

19. Η Επιτροπή προτίθεται να πραγματοποιήσει περαιτέρω συζητήσεις με τα κράτη μέλη προκειμένου να προβεί σε διεξοδική ανάλυση των δυνατοτήτων και των αναγκών ενίσχυσης και διευκόλυνσης του πλαισίου συνδρομής για την είσπραξη.

20. Ωστόσο, στο πλαίσιο κάθε μελλοντικής εξέλιξης θα πρέπει να λαμβάνεται πλήρως υπόψη η ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων των φορολογουμένων. Ο αυξανόμενος αριθμός των προδικαστικών ερωτημάτων που υποβάλλονται στο Δικαστήριο της ΕΕ επιβεβαιώνει το γεγονός ότι η συνδρομή για την είσπραξη βάσει της οδηγίας 2010/24/ΕΕ —ακριβώς όπως και η συνδρομή για την είσπραξη βάσει οποιασδήποτε άλλης συμφωνίας— πρέπει

να σέβεται τα δικαιώματα των φορολογουμένων, ειδικότερα το δικαίωμα υπεράσπισής τους.

4. Τέταρτο σημείο δράσης: ανάπτυξη των γνώσεων και της ευαισθητοποίησης όσον αφορά τους κανόνες αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη

21. Ένα από τα συμπεράσματα της έκθεσης αξιολόγησης COM(2017) 778 της Επιτροπής αφορούσε την ανάγκη ανάπτυξης των γνώσεων και της ευαισθητοποίησης όσον αφορά τη νομοθεσία περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη[6]. Φαίνεται ότι τα προβλήματα στην αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη οφείλονται συχνά σε πλημμελή κατανόηση των κανόνων της οδηγίας 2010/24/ΕΕ. Επιπλέον, η αύξηση της ευαισθητοποίησης δεν είναι απαραίτητη μόνο στο επίπεδο των εθνικών φορολογικών αρχών, αλλά και στο επίπεδο των φορολογουμένων.

22. Σε επίπεδο ΕΕ έχουν διοργανωθεί ήδη ορισμένες **εκδηλώσεις κατάρτισης**[7]. Η Επιτροπή σχεδιάζει να οργανώσει πιο τακτική και συστηματική κατάρτιση στο πλαίσιο του προγράμματος Fiscalis προκειμένου να συμβάλει στη διασφάλιση κοινής κατανόησης και ευαισθητοποίησης όσον αφορά τις δυνατότητες συνδρομής για την είσπραξη εντός της ΕΕ.

    Στο πλαίσιο αυτών των δραστηριοτήτων κατάρτισης πρέπει επίσης να δοθεί προσοχή στον αυξανόμενο **αντίκτυπο των εξελίξεων της νομολογίας** στον τομέα της είσπραξης φόρων και της συνδρομής για την είσπραξη φόρων.

23. Επιπλέον, κάθε κράτος μέλος αναμένεται να **ανταλλάσσει πληροφορίες σχετικά με την εθνική νομοθεσία και την πρακτική του με άλλα κράτη μέλη**. Οι πληροφορίες αυτές είναι σημαντικές για τις φορολογικές αρχές άλλων κρατών μελών που επιθυμούν να ελέγξουν τις δυνατότητες συνδρομής για την είσπραξη σε άλλες χώρες. Ορισμένες εθνικές πληροφορίες είναι ήδη διαθέσιμες στην κοινή βάση δεδομένων CIRCABC. Η Επιτροπή θα διοργανώσει συντονισμένη δράση, καλώντας τα κράτη μέλη να προβούν σε επικαιροποίηση και επέκταση αυτών των εθνικών πληροφοριών.

24. Τα κράτη μέλη θα κληθούν επίσης να **αυξήσουν την ευαισθητοποίηση των φορολογουμένων** όσον αφορά τις δυνατότητες και τις συνέπειες της διασυνοριακής συνδρομής για την είσπραξη φόρων.

5. Πέμπτο σημείο δράσης: εξέταση των δυνατοτήτων και των τρόπων προώθησης και διευκόλυνσης της συνδρομής για την είσπραξη σε τρίτες χώρες

---

[6] Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη λειτουργία των διευθετήσεων που θεσπίστηκαν με την οδηγία 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 2010, περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και άλλα μέτρα.

[7] Εργαστήρια Fiscalis με θέμα τη χρήση των ηλεκτρονικών εντύπων για την είσπραξη στο πλαίσιο της κεντρικής εφαρμογής ηλεκτρονικών εντύπων (12-13 Απριλίου 2018 και 19-20 Απριλίου 2018) και σεμινάριο κατάρτισης για τις νορβηγικές αρχές είσπραξης φόρων, μετά την έγκριση της συμφωνίας ΕΕ-Νορβηγίας σχετικά με τη διοικητική συνεργασία και τη συνδρομή για την είσπραξη φόρων στον τομέα του ΦΠΑ (25-27 Σεπτεμβρίου 2018).

25. Το 2018 η Ευρωπαϊκή Ένωση υπέγραψε την πρώτη της **διμερή συμφωνία** διοικητικής συνεργασίας, καταπολέμησης της φορολογικής απάτης και είσπραξης απαιτήσεων στον τομέα του ΦΠΑ με τρίτη χώρα: το **Βασίλειο της Νορβηγίας**[8].

    Η συμφωνία ΕΕ–Νορβηγίας επιτρέπει στα κράτη μέλη και στη Νορβηγία να χρησιμοποιούν τα ηλεκτρονικά έντυπα και για συνδρομή είσπραξης όσον αφορά άλλους φόρους εκτός του ΦΠΑ[9]. Αρκετά κράτη μέλη εξέφρασαν το ενδιαφέρον τους για τη χρήση αυτής της δυνατότητας. Η δυνατότητα αυτή θα ήταν χρήσιμη, λαμβανομένης υπόψη της αυτόματης μετάφρασης των τυποποιημένων εντύπων[10], η οποία παρέχει τη δυνατότητα ενημέρωσης των ενδιαφερομένων στην επίσημη γλώσσα του κράτους στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση[11]. Η Νορβηγία ανέφερε ότι η αξιολόγηση της διευρυμένης χρήσης των ηλεκτρονικών εντύπων θα διενεργηθεί έως το τέλος του 2020.

26. Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα συμπεράσματά του της 5ης Δεκεμβρίου 2019[12], αναγνώρισε ότι η συμφωνία ΕΕ–Νορβηγίας συνιστά σημαντικό βήμα για την ανταλλαγή φορολογικών πληροφοριών με τρίτες χώρες. Υπογράμμισε τη σημασία της εν λόγω συνεργασίας μεταξύ των ευρωπαϊκών κρατών μελών και τρίτων χωρών για την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης και κάλεσε την Επιτροπή να αναζητήσει δυνατότητες για **νέες συμφωνίες με τρίτες χώρες για αμοιβαία συνδρομή στον τομέα του ΦΠΑ και της είσπραξής του**.

    Οι συμφωνίες διοικητικής συνεργασίας με τρίτες χώρες, ιδίως για την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης που συνδέεται με το ηλεκτρονικό εμπόριο, αποτελούν μέρος των πρωτοβουλιών που περιγράφονται συνοπτικά στο προσφάτως εγκριθέν σχέδιο δράσης της Επιτροπής για δίκαιη και απλή φορολόγηση, το οποίο στηρίζει τη στρατηγική ανάκαμψης[13].

27. Στη συμφωνία αποχώρησης συμπεριλήφθηκαν διατάξεις σχετικά με τη συνδρομή για την είσπραξη, οι οποίες διατηρούν τη δυνατότητα χρήσης του υφιστάμενου πλαισίου για την υπό εξέλιξη **συνδρομή για την είσπραξη στο Ηνωμένο Βασίλειο**[14].

    Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξουσιοδότησε επίσης την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αρχίσει διαπραγματεύσεις για νέα συμφωνία εταιρικής σχέσης με το Ηνωμένο Βασίλειο[15]. Η σκοπούμενη εταιρική σχέση καλύπτει, μεταξύ άλλων, τη διοικητική συνεργασία και την αμοιβαία συνδρομή σε τελωνειακά θέματα και θέματα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών για

---

8 ΕΕ L 195 της 1.8.2018, σ. 1. Η συμφωνία αυτή άρχισε να ισχύει την 1η Σεπτεμβρίου 2018.

9 Άρθρο 40 παράγραφος 4 της συμφωνίας.

10 Κυρίως όσον αφορά το ενιαίο έντυπο κοινοποίησης και το ενιαίο μέσο που επιτρέπει την επιβολή στο κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση.

11 Η υποχρέωση ενημέρωσης του ενδιαφερομένου σε συγκεκριμένη γλώσσα επιβεβαιώθηκε από τη νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΕ (υπόθεση C-233/08, *Kyrian*, και υπόθεση C-34/17, *Donnellan*).

12 Σημείο 15 των συμπερασμάτων του Συμβουλίου 14682/19, της 5ης Δεκεμβρίου 2019, σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 12/2019 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «*Ηλεκτρονικό εμπόριο: πολλές από τις προκλήσεις που σχετίζονται με την είσπραξη του ΦΠΑ και των τελωνειακών δασμών δεν έχουν αντιμετωπιστεί*».

13 Δράση 14 του εν λόγω σχεδίου δράσης, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?qid=1606293157145&from=EN&uri=CELEX%3A52020DC0312.

14 Συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, ΕΕ C 384I της 12.11.2019, σ. 1.

15 https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5870-2020-INIT/el/pdf

την καταπολέμηση της τελωνειακής απάτης και της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ, καθώς και την αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους και δασμούς, όπως αναφέρεται στις οδηγίες διαπραγμάτευσης[16].

28. Από το 2019 **τα ηλεκτρονικά έντυπα αίτησης συνδρομής για την είσπραξη** (σε μορφότυπο Java[17]) είναι **διαθέσιμα προς χρήση σε τρίτες χώρες**. Όταν τα έντυπα αυτά αναπτύχθηκαν αρχικά, είχαν όντως σχεδιαστεί κατά τρόπο ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε άλλες τρίτες χώρες.

    Μπορεί επίσης να προβλέπεται συνεργασία με τρίτες χώρες για την αναθεώρηση των υφιστάμενων εντύπων αίτησης συνδρομής της ΕΕ για την είσπραξη φόρων.

29. Τέλος, η ομάδα εμπειρογνωμόνων της ΕΕ στον τομέα της είσπραξης πρότεινε την ανάπτυξη ενός **υποδείγματος μνημονίου συμφωνίας της ΕΕ** για διμερείς συμφωνίες με τρίτες χώρες. Με βάση την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, το υπόδειγμα αυτό θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί από τα κράτη μέλη για την οργάνωση της συνδρομής τους για την είσπραξη σε τρίτες χώρες προκειμένου να απλουστευθεί η εφαρμογή συμφωνιών αυτού του είδους.

6. Γενικά συμπεράσματα και συστάσεις

30. Η **αυτοματοποιημένη συλλογή στατιστικών στοιχείων** θα συμβάλει στη βελτίωση της ακρίβειας των εν λόγω στατιστικών και στη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης για τα κράτη μέλη.

    Τα κράτη μέλη καλούνται να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά την αυτοματοποιημένη συλλογή στατιστικών στοιχείων και να συμπεριλαμβάνουν τα συμπληρωματικά στοιχεία που συλλέγονται στις ετήσιες εκθέσεις τους προς την Επιτροπή.

31. Μολονότι τα εισπραχθέντα ποσά είναι σημαντικά, από τα προβλήματα που αναφέρθηκαν προκύπτει ότι υπάρχουν ανησυχίες/αμφιβολίες ως προς την προθυμία ή την ικανότητα ορισμένων κρατών μελών να παράσχουν συνδρομή για την είσπραξη. Τα κράτη μέλη έχουν τη νομική υποχρέωση **να παρέχουν σε άλλα κράτη μέλη συνδρομή** για την είσπραξη φορολογικών απαιτήσεων και, ως εκ τούτου, πρέπει να ληφθούν κατάλληλα μέτρα σε εθνικό επίπεδο για την εκπλήρωση της εν λόγω απαίτησης.

32. Σε κάθε αίτηση συνδρομής θα πρέπει να δίνεται η δέουσα συνέχεια και να μειώνεται σημαντικά ο χρόνος διεκπεραίωσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν **επαρκείς ανθρώπινους πόρους, υποδομές ΤΠ και εργαλεία ΤΠ** ειδικά για τη συνδρομή για την είσπραξη φόρων, ώστε να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις συνδρομής τους και να διεκπεραιώνουν τον ολοένα αυξανόμενο όγκο αιτήσεων συνδρομής. **Οι εθνικοί κανόνες και οι εθνικές διοικητικές πρακτικές πρέπει να αναπτυχθούν** κατά τρόπο ώστε οι αρχές είσπραξης φόρων να μπορούν να παρέχουν συνδρομή αυτού του είδους.

---

16 https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5870-2020-ADD-1-REV-3/el/pdf

17 Όσον αφορά την κεντρική εφαρμογή ηλεκτρονικών εντύπων (eFCA), επισημάνθηκε ότι αυτό απαιτεί σύνδεση ΤΠ και υποστήριξη από την Επιτροπή και συνεπάγεται χρηματοδοτική συνεισφορά από τις συμμετέχουσες χώρες, η οποία προϋποθέτει διεθνή συμφωνία (όπως στην περίπτωση της Νορβηγίας).

Τα κράτη μέλη καλούνται να οργανώσουν έναν εσωτερικό έλεγχο προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι αιτήσεις συνδρομής διεκπεραιώνονται αποτελεσματικά και ότι οι αρχές στις οποίες υποβάλλονται οι αιτήσεις παρέχουν στις αιτούσες αρχές σαφείς και έγκαιρες πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση των αιτήσεων συνδρομής.

Οι φορολογικές αρχές καλούνται να αναφέρουν περιπτώσεις μη τήρησης των κανόνων συνδρομής για την είσπραξη στο κατάλληλο επίπεδο εντός των κρατών μελών και τα κράτη μέλη καλούνται να υποβάλλουν τα προβλήματα αυτά (σε προγενέστερο στάδιο) σε άλλα κράτη μέλη και στην Επιτροπή, ώστε να είναι δυνατή η αντιμετώπιση συνεχιζόμενων προβλημάτων στις σχέσεις με άλλα κράτη μέλη με πιο προορατικό και αποτελεσματικό τρόπο.

33. Το **ενωσιακό πλαίσιο συνδρομής για την είσπραξη φόρων βρίσκεται αντιμέτωπο με διάφορες προκλήσεις**: τα εργαλεία και τα μέσα για την υποβολή αίτησης και τη χορήγηση συνδρομής για την είσπραξη πρέπει να προσαρμόζονται στην αυξανόμενη ανάγκη συνδρομής για την είσπραξη, στις νέες οικονομικές και τεχνολογικές εξελίξεις, καθώς και στις νομικές εξελίξεις, ιδίως όσον αφορά τον σεβασμό των δικαιωμάτων των φορολογουμένων.

34. Η ανάγκη **αύξησης των γνώσεων και της ευαισθητοποίησης** όσον αφορά το ενωσιακό πλαίσιο συνδρομής για την είσπραξη φόρων αποτελεί σημαντικό ζήτημα. Έχουν αναληφθεί δράσεις για την αύξηση αυτών των γνώσεων και της ευαισθητοποίησης, αλλά απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες.

35. Τα κράτη μέλη καλούνται να συνεργαστούν με την Επιτροπή για την υλοποίηση των δράσεων αυτών με προορατικό τρόπο και με θετικό ευρωπαϊκό πνεύμα.